

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5CoE/167/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813205121
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7813205121.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci oprávnenej PRO CIVITAS, s.r.o., Bratislava, Hattalova 12/C, IČO: 45869464, proti povinnej L. O., N., F. XXX, o vykonanie exekúcie pre 1.584,98 € istiny s prísl., o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu 10Er/523/2013-12 z 13.5.2013 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) uznesením žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Dulinu, Exekútorský úrad Michalovce, Michalovce, Ľudovíta Štúra 12, IČO: 31 311 482 (ďalej len exekútor) o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

V odôvodnení uviedol, že oprávnená sa domáhala vykonania exekúcie proti povinnej na podklade exekučného titulu, ktorým je právoplatný a vykonateľný rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s., IBC12100295 z 20.1.2012, že exekútor mu doručil žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 7.5.2013, že požiadal o udelenie poverenia v rozsahu 1.584,98 € s prísl. a trov exekúcie.

Vychádzajúc z § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a § 45 ods. 1 a 2 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len ZRK), ich znenie citoval, sa oboznámil s priloženými listinnými dôkazmi (rozhodcovským rozsudkom, úverovou zmluvou, obchodnými podmienkami pre úver) a skúmal žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul a ich súlad so zákonom, a z pripojených listín mu vyplynulo, že povinná uzavrela s Poštovou Bankou, a.s. 20.6.2008 zmluvu u úvere č. 1957328808, na základe, ktorej bol povinnej poskytnutý úver vo výške 1.659,70 €, ktorý sa povinná zaviazala splácať v pravidelných 50-ich mesačných splátkach vo výške 56,46 €, že Poštová banka, a.s. sa následne žalobou, doručenou rozhodcovi 10.12.2010 domáhala zaplatenia sumy 1.584,98 €, s prísl. a trovami konania, že následne bol v konaní Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s. vydaný rozhodcovský rozsudok, ktorý je exekučným titulom v tomto konaní, že rozhodcovský súd zároveň uznesením z 9.3.2011 pripustil aby do konania vstúpil nový navrhovateľ namiesto Poštovej banky, a.s. a síce spoločnosť PRO CIVITAS, s.r.o., ktorá je zároveň oprávnenu v tomto konaní.

Citujúc znenie § 2 zák. č. 258/2001 o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1 - 6 a § 54 OZ zistil, že uvedená zmluva medzi oprávnenu a povinnou je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, že predchodca oprávnenej (Poštová Banka, a.s.) má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov z vlastných zdrojov, teda pri poskytovaní úveru postupoval v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, že povinná vystupuje v zmluve ako fyzická osoba, nepodnikateľ, ktorý nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej, alebo inej podnikateľskej činnosti. Mal zato, že dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania povinného, ťaží oprávnenu, že klauzula o aplikácii Obchodného zákonníka, či označenie zmluvy, ako zmluvy o úvere podľa Obch.

zák. nie je prekážkou na aplikáciu všeobecných ust. OZ o spotrebiteľských zmluvách, že spotrebiteľ sa svojej ochrany nemôže vzdať, ani inak zhoršiť svoje postavenie, lebo z úverovej zmluvy mal za evidentné, že táto je uzatvorená na pripravenom tlačive, do ktorého sú v písané údaje o povinnom a výške úveru, že povinná nemala možnosť zmeniť obsah úverových podmienok oprávneného, ktoré tvoria neoddeliteľnú časť uzatvorenej spotrebiteľskej zmluvy, že povinná teda mala len možnosť akceptovať, alebo neakceptovať zmluvu o úvere ako celok.

Vychádzajúc z bodu [3] čl. [6] Zmluvy o úvere a záverečných ustanovení preskúmal vyššie uvedenú rozhodcovskú doložku, či nie je neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve v súlade s § 53 ods. 1 OZ. Urobil záver, že rozhodcovská doložka tvorí súčasť zmluvy o úvere Poštovej banky, a.s., že nebola osobitne so spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardnej zmluvy, neumožňuje spotrebiteľovi dosiahnuť rozhodovanie sporu všeobecným súdom v majetkových sporoch z úverovej zmluvy a v súvislosti s ňou, že povinná - spotrebiteľ mala možnosť len odmietnuť zmluvu o úvere, alebo podrobiť sa všetkým obchodným podmienkam určenými Poštovou bankou, a.s. Mal za to, že predmetná rozhodcovská doložka núti spotrebiteľa uplatňovať, či brániť svoje práva výhradne pred Stálym rozhodcovským súdom pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s., že predmetná rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, pričom spotrebiteľ nemohol ovplyvniť jej obsah, čím napĺňa znaky neprijateľnej podmienky v zmysle § 53 ods. 1 OZ a je v súlade s 53 ods. 5 OZ absolútne neplatná.

Keďže rozhodcovská doložka, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul, je neprijateľnou a absolútne neplatnou, aj výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje zákonu a dobrým mravom, že exekučný titul vydaný na základe takejto doložky nemá legitimitu a je materiálne nevykonateľný.

Proti uzneseniu podala včas odvolanie oprávnená z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. f) a § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. a tvrdila, že v predmetnej exekučnej veci sa vymáha plnenie zo zmluvy o úvere na základe exekučného titulu, ktorým je právoplatný a vykonateľný rozsudok rozhodcovského súdu, žiadala uznesenie zrušiť, alebo zmeniť a návrhu vyhovieť.

Namietala, že doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37 zák.č. 244/2002 Z.z. má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu (§ 35 zák.č. 244/2002 Z.z.), že účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku v prípadoch uvedených v § 40 ods. 1 písm. a) až j) zák.č. 244/2002 Z.z., že tuzemský rozhodcovský rozsudok, ktorý sa stal právoplatným, je po uplynutí letoy na plnenie v SR vykonateľný podľa osobitných predpisov (§ 44 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z.z.).

Poukázala na to, že ona ako právny nástupca Poštovej banky, a.s., bola povinná postupovať v súlade s ust. rozhodcovského zákona. Zdôraznila a dala do pozornosti, že v zmysle ust. II.časti bodu 10 VOP, Poštová banka, a.s. postupovala v súlade s § 93 b) zákona o bankách, ktorý jej ukladá povinnosť ponúknuť klientovi návrh rozhodcovskej doložky s tým, že v predmetnom bode je klientovi daná možnosť neprijať túto zákonom stanovenú ponuku. To, že ju neodmietol, je prejavom jeho osobnej a zmluvnej slobody. Vytýkala súdu, že zamietol poverenie z dôvodu, že exekučný titul bol vydaný v rozhodcovskom konaní, avšak opomína tú skutočnosť, že oprávnená je zo zákona povinná klientovi ponúknuť návrh rozhodcovskej doložky, že pokiaľ by tak nerobila, došlo by k porušeniu zákona o bankách, avšak aj napriek splneniu si zákonom stanovenej povinnosti, súd práve týmto splnením zákonnej povinnosti dôvodí zamietnutie poverenia, len v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie exekútora na vykonanie exekúcie, sa exekučný súd o.i. zaoberá tým, či k návrhu na vykonanie exekúcie bol pripojený exekučný titul opatrený potvrdením o jeho vykonateľnosti, či rozhodnutie uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a, či rozhodnutie (iný titul) je z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisov vykonateľné, tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - určitosti, zrozumiteľnosti a presnosti označenia subjektov práv a povinností a vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať), že v rámci tohto skúmania nie je exekučný súd oprávnený posudzovať vecnú správnosť (skutkové a právne závery) rozsudku všeobecného súdu, ani rozsudku rozhodcovského súdu.

Pokiaľ ide o úverové zmluvy, uviedla, že preskúmanie správnosti rozhodcovského rozsudku exekučným súdom je možné, len pokiaľ ide o dôvod uvedený v § 45 ods. 1 písm. c) zák.č. 244/2002 Z.z. (rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom). Z uvedeného zák. ust. jej vyplynulo, že rozpor s dobrými mravmi je viazaný na plnenie a nie iba na to, či samotná zmluva obsahuje neprijateľnú podmienku; nie každá skutočnosť hodnotená ako neprijateľná podmienka spôsobuje aj rozpor plnenia s dobrými mravmi, že rozhodujúcim bude len, či plnenie, ktoré má byť vykonané, odporuje alebo neodporuje dobrým mravom; len tento zákonný dôvod umožňuje zastaviť exekučné konanie, a ďalej úverová zmluva, ktorej plnenie je predmetom konania, predstavuje štandardnú úverovú zmluvu, ktorou bol poskytnutý úver bankou, ktorá bola zriadená a pôsobí v SR v súlade s ust. zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách a podlieha dohľadu NBS, že nejde teda o žiadny nebankový subjekt mimo dohľadu národnej banky, že s uvedenými závermi sa stotožnil aj Generálny prokurátor SR, ktorý v obdobnej veci podal mimoriadne dovolanie a žiadal napadnuté uznesenie okresného súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, pričom súd založil svoje rozhodnutie na právnych záveroch, ktoré nezodpovedajú právnomu posúdeniu veci považovanému dovolacím súdom za správne a vec neposudzoval z hľadísk uvedených v § 45 zák.č. 244/2002 Z.z., NS SR v dovolacom konaní uznesenie prvostupňového súdu zrušil (§ 243b ods. 1 O.s.p., v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.) a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (uznesenie 3MCdo/11/2010 z 26.9.2011 - rozhodnutie prijal senát NS SR pomerom hlasov 3:0). Zároveň ako súvisiace zrušil tiež uznesenie odvolacieho súdu odmietajúce odvolanie proti mimoriadnym dovolaním napadnutému uzneseniu súdu prvého stupňa, a aj rovnakým spôsobom rozhodol aj Krajský súd v Prešove vo svojom uznesení z 21.12.2011 9Co/27/2011 (z jeho odôvodnenia citovala). Dala do pozornosti Nález ÚS SR III.ÚS/192/06 z 3.11.2006, Nález ÚS SR II.ÚS/244/09 z 29.9.2009 a I.ÚS/242/07 z 3.7.2008.

Napokon zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere v ust. § 93b ods. 1 zakotvoval povinnosť bánk ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov (teda i zo zmlúv o úvere) budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom, zriadeným podľa zákona o rozhodcovskom konaní, že inkorporovaním rozhodcovskej doložky do Obchodných podmienok si Poštová banka, a.s. splnila svoju zákonnú povinnosť - povinná v čl. 2 ods. 1 zmluvy o úvere výslovne potvrdila, že prijíma návrhy predložené v Obchodných podmienkach a v čl. 2 ods. 6 zmluvy o úvere potvrdila, že si Poštová banka, a.s. splnila povinnosť podľa § 93b zákona o bankách, že text rozhodcovskej doložky neobsahoval žiadnu alternatívu k rozhodcovskému konaniu v súlade so zák. definíciou „rozhodcovskej zmluvy“ v § 3 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z.z. i s ustálenou praxou v odbore, že rozhodcovská doložka bola naformulovaná a dojednaná na základe splnenia zákonnej povinnosti banky a ako taká nemôže predstavovať (nevynímajúc zreteľ zo zásady zákazu retroaktivity v právnom poriadku SR) neprijateľnú podmienku.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania [§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods.1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1,3 O. s. p. a uznesenie potvrdil podľa § 219 ods.1,2 O. s. p., lebo je vecne správne, jeho odôvodnenie má podklad v zistení skutkového stavu a odvolací súd sa s ním stotožňuje, pretože dôvody napadnutého uznesenia sú správne, na čom nič nemení ani odvolanie, v ktorom sa uvádzajú aj skutočnosti, z odôvodnenia napadnutého uznesenia vôbec nevyplývajúce.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia možno uviesť nasledovne skutočnosti:

Právne predpisy explicitne nekonfrontujú navzájom inštitút dobrých mravov a inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky, avšak na to, aby sa skonštatovala blízkosť týchto inštitútov z hľadiska ich významu a zák. sledovaného cieľa (ratio legis), netreba použiť ani zložité výkladové metódy, lebo ako dobré mravy sa dajú definovať pravidlá správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku, a ak tomuto kritériu zmluvná podmienka nevyhovuje, prieči sa dobrým mravom, pričom nie každá zmluvná podmienka, vyvolávajúca nepomer v spotrebiteľskej zmluve v neprospech spotrebiteľa, je neprijateľná, pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom a zároveň tým vzniká základ pre docielenie skutočnej, rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu súd zamietne žiadosť exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na plnenie z takejto neprijateľnej

zmluvnej podmienky, pretože ak by takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola samotná doložka a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi. Súd je oprávnený zamietnuť žiadosť exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v celom rozsahu, ak je titulom rozhodcovský rozsudok rozhodcu alebo rozhodcovského súdu, ktorý svoju právomoc odvodzoval z neprijateľnej rozhodcovskej zmluvy (§ 39 a § 53 ods.5 O. z. a § 45 ods.1 písm. c),ods.2 zák. o rozhodcovskom konaní), lebo iba tak môže naplniť cieľ čl.6 ods.1 SMERNICE RADY 93/13/EHS z 5.4.1993 - postarať sa o to, aby spotrebiteľov nekalé podmienky v záujme vyššej kvality života bežných ľudí nezaväzovali a pokiaľ pri preskúmaní rozhodcovského rozsudku v štádiu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zistí uvedené nedostatky, potom návrh na vydanie poverenia zamietne. Cieľom rozhodcovskej zmluvy je dosiahnuť prejednanie prípadného sporu arbitrom - rozhodcom ako súkromnou osobou, na ktorého zmluvné strany delegovali takúto právomoc, čo znamená, že v porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je význam doložky osobitný, lebo v krízových situáciách a vzniku sporu súkromná osoba rozhodne o právach a právom chránených záujmoch s cieľom dosiahnuť nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy a keďže sa tak udeje v súkromnoprávnom procese, požiadavka na rešpektovanie princípov súkromného práva arbitrom vrátane princípu dobrých mravov je plne opodstatnená, pretože v prípade rozhodovania rozhodcom nejde o výkon verejnej moci, so zreteľom na to, že rozhodcovský súd nie je orgánom verejnej moci a teda ani jeho rozhodcovské rozsudky nemôžu byť rozhodnutím orgánu verejnej moci, jeho moc nie je delegovaná zvrchovanou mocou štátu, ale pochádza z vlastnej súkromnej moci strán, určovať si svoj osud. Vzhľadom na uvedené, je opodstatnený názor, že ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardnej zmluvy a teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, obavy, že slabšia strana si svoj osud v závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces, nedokáže náležite naplánovať, sú plne namieste. Je potrebné poukázať aj na to, že doložka v prejednávanej veci, ktorá mala založiť legitimitu pre titul v tomto konaní, znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ (v tomto prípade oprávnená) ešte pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde, že doložku si spotrebiteľ (povinná) osobitne nevyjednal a nemal na výber, že vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami, mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým VOP, resp. OP a teda aj rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolal dodávateľ (oprávnená) ako prvý, pričom to je pravdepodobne aj najčastejšia situácia, pretože dodávateľ sa snaží získať titul a rozhodcovský súd je pritom paušálnym spôsobom uvedený v zmluvných podmienkach ešte pred vznikom samotnej štandardnej zmluvy, a teda dodávateľ musí mať istotu, že si ho môže do zmluvy uvádzať. V tejto súvislosti treba podotknúť, že v súčasnosti účinný § 53 ods.4 písm. r) O. z. už výslovne ustanovuje, že je neprijateľná zmluvná podmienka, ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby riešil spory s dodávateľom výlučne v rozhodcovskom konaní. So zreteľom na uvedené bol urobený záver, že doložka je neprijateľná, pretože nebola spotrebiteľom (povinnou) osobitne vyjednaná a núti ho v určitých prípadoch neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu, takáto neprijateľná doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky im odporuje, preto boli splnené podmienky na zamietnutie návrhu, ktorým exekútor žiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Ak pohľadávka vznikla zo spotrebiteľského vzťahu, na tejto jej povahe sa nič nemení ani v prípade, že sa postúpila subjektu, ktorý nebol účastníkom pôvodného spotrebiteľského vzťahu a spotrebiteľovi zostávajú všetky práva, ktoré mal vo vzťahu k pôvodnému veriteľovi.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.